

POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻAGANIU

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I
NADWYŻKOWYCH**

I PÓŁROCZE 2006

**ŻAGAŃ
WRZESIEŃ 2006**

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I

Ogólna charakterystyka rynku pracy.....

ROZDZIAŁ II

Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów).....

ROZDZIAŁ III

Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów).....

ROZDZIAŁ IV

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....

WNIOSKI

WSTĘP

Cel opracowania

Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizując zadanie samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w I półroczu 2006 roku w powiecie żagańskim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy do systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaż zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowaniu na jej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

W celu prawidłowego zrozumienia zagadnień związanych z „Monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych” należy określić podstawowe definicje tej tematyki:

- **zawód deficytowy**: to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- **zawód nadwyżkowy**: to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Natomiast grupa bez zawodów obejmuje osoby nie posiadające świadectwa ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu, nie posiadające udokumentowania ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Grupa bez zawodu obejmuje przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Analiza rynku pracy umożliwia dokładną kontrolę poziomu rozwoju lokalnego rynku pracy, liczby osób bezrobotnych i nowych ofert pracy według zawodów. Wdrożenie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” pozwoli na:

- określenie kierunków i natężeń zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu ich ponownego zatrudnienia.

Podstawa opracowania

Źródłem informacji do opracowania półrocznego raportu powiatowego są: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 („*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2006 roku*”), oraz załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 („*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za I półrocze 2006 roku*”)

Metodologia opracowania

Monitoring dotyczy 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 387 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1636 zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem

Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 r. W sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Ponadto przy monitoringu należy uwzględnić również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 października 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności(PKD).

ROZDZ. I

OGÓLNA CHRAKTERYSTYKA RYNKU PRACY

Według stanu na 30 czerwca 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych pozostawało 8199 bezrobotnych. Było to o 985 mniej osób niż na koniec I półrocza 2005 roku.

Na koniec I półrocza 2006 roku na wsi zamieszkiwało 3309 bezrobotnych, co stanowiło 40,3% ogółu bezrobotnych w powiecie.

Kobiety w liczbie 4531 osób stanowiły 55,2% ogółu bezrobotnych (o 379 osoby mniej niż na koniec I półrocza 2005 r.).

Uprawnionych do pobierania zasiłku na koniec I półrocza 2006 r. było 1281 osób, co stanowiło 15,6 % ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca I półrocza 2005 r. liczba ta zmniejszyła się o 191 osoby.

W szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdowały się w końcu I półrocza 2006 roku następujące kategorie bezrobotnych:

- do 25 roku życia – stanowili 21,8% ogółu bezrobotnych, tj. 1793 osoby;
- długotrwale bezrobotni – stanowili 66,9% ogółu bezrobotnych, tj. 5485 osób;
- powyżej 50 roku życia – stanowili 15,6% ogółu bezrobotnych, tj. 1282 osoby;
- bez kwalifikacji zawodowych – stanowili 30,5% ogółu bezrobotnych, tj. 2504 osoby;
- samotnie wychowujący dziecko do 7 roku życia – stanowili 5,9% ogółu bezrobotnych, tj. 490 osób;
- niepełnosprawni – stanowili 2,2% ogółu bezrobotnych, tj. 181 osób.

ROZDZ.II. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).

Według stanu na koniec I półrocza 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych było 8199 bezrobotnych, w tym 4531 kobiet, co stanowi 55,2% ogółu bezrobotnych.

Większość zarejestrowanych bezrobotnych to osoby poprzednio pracujące, tj. 6441 osób (78,5% ogółu bezrobotnych). Dotychczas nie pracowało 1758 osób, co stanowi 21,4 % ogółu bezrobotnych.

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu na koniec I półrocza 2006 roku, większość stanowią osoby posiadające zawód, tj.:

- **7019 bezrobotnych posiadających zawód (85,6 %ogółu)**

- **1180 bezrobotnych bez zawodu (14,3%)**

W porównaniu z tym samym okresem z 2005 roku odnotowano spadek bezrobocia o 985 osób. Zaobserwowano zmniejszenie liczby bezrobotnych posiadających zawód o 1071 osoby i wzrost liczby bezrobotnych bez zawodu o 86 osób.

Poniższa tabela przedstawia strukturę zawodową bezrobotnych według najbardziej wąskiego podziału, tj. według wielkich grup zawodowych.

GRUPA ZAWODÓW		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec czerwca			Struktura grup w 2006 [%]
		2005	2006	wzrost /spadek/	
		w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM		9184	8199	-985	100
Bez zawodu		1094	1180	86	14,4
Posiadający zawód, w tym:		8090	7019	-1071	85,6
I	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	24	21	-3	0,25
II	Specjaliści	336	321	-15	3,9
III	Technicy i inny średni personel	977	934	-43	11,4
IV	Pracownicy biurowi	312	265	-47	3,2
V	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1230	1093	-137	13,3
VI	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	330	294	-36	3,6
VII	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3181	2590	-591	31,5
VIII	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	468	390	-76	4,7
IX	Pracownicy przy pracach prostych	1227	1107	-120	13,5
X	Siły zbrojne	5	4	-1	0,04

Analiza powyższej tabeli wskazuje, iż największa liczba bezrobotnych występuje w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, pomimo że liczebność bezrobotnych spadła dość znacznie w stosunku do poprzedniego roku o 591 osób, to nadal stanowią oni ponad 30% udziału wszystkich bezrobotnych. W grupie tej zdecydowanie przeważają mężczyźni, prócz takich zawodów jak krawiec, szwaczka i dziewiarz gdzie dominują kobiety (97,2% wszystkich bezrobotnych w tych 3 zawodach). W ramach tej grupy do najliczniejszych elementarnych grup zawodowych należą: murarze, ślusarze, krawcy.

Kolejną grupą pod względem liczebności stanowią „Pracownicy przy pracach prostych”. Bezrobotni z tej grupy zawodowej posiadają podstawowy poziom wykształcenia. W porównaniu z rokiem ubiegłym w tej grupie zanotowano spadek liczebności bezrobotnych o 120 osób, ale nadal grupa ta stanowi 13,5 % udziału wszystkich bezrobotnych. Pod względem płci grupa ta jest zrównoważona.

W tej grupie najliczniejsze grupy zawodowe to: robotnik gospodarczy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, sprzątaczką, robotnik budowlany.

Trzecią wielką grupą zawodową pod względem liczby bezrobotnych są „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”(1093 osoby, tj. 13,3 % ogółu bezrobotnych). W ramach tej grupy najliczniejsze grupy elementarne to: sprzedawca i kucharz. Pod względem płci w grupie tej przeważają kobiety, stanowią 88,9 % wszystkich bezrobotnych z tej grupy.

Największy spadek bezrobotnych, w porównaniu do 2005 roku, nastąpił w grupach: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”(o 591 osób, tj. 31,5%), „Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” (o 137 osób, tj. 13,3%), „Pracownicy przy pracach prostych” (o 120 osób, tj. 13,5%), oraz „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (o 76 osób, tj. 4,7%). Najmniejszy spadek bezrobotnych zanotowano w grupie „Siły zbrojne”, wyłącznie o 1 osobę. Wzrosła liczba osób nie posiadających zawodu, w porównaniu z 2005 rokiem o 86 osób.

Poniżej zostały przedstawione najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych grupy zawodów (według kodów 1 cyfrowych, tzw. wielkie grupy) i zawody:

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy: 2590 osób - 31,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:

- murarz – 229
- ślusarz –204
- krawiec – 170
- dziewiarz -130
- mechanik samochodów ciężarowych – 102
- szwaczka –102
- przędzacz –98
- piekarz – 85

Pracownicy przy pracach prostych: 1107 osób – 13,5 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, w tym najwięcej:

- robotnik gospodarczy – 370
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 210
- sprzątaczką – 112
- robotnik budowlany – 75
- pomoc kuchenna – 39
- dozorca – 39

Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy: 1093 osób – 13,3 % ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- sprzedawca – 637
- kucharz – 272
- kelner – 47
- fryzjer – 26
- bufetowy (barman) – 22
- pracownik ochrony mienia – 15

Technicy i inny personel średni: 934 osoby – 11,4% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- asystent ekonomiczny – 143
- technik mechanik – 107
- technik rolnik – 92
- technik włókiennik – 57
- handlowiec (technik handlowiec) – 53
- technik żywienia gospodarstwa domowego – 52

Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń: 390 osób – 4,7% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- kierowca ciągnika rolniczego – 42
- kierowca samochodu ciężarowego – 38
- kierowca samochodu osobowego – 35
- palacz kotłów parowych – 26

Specjaliści: 321 osób – 3,9% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- ekonomista – 132
- pielęgniarz – 21
- nauczyciel przedszkola – 17
- specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży) – 12

Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy: 294 osoby – 3,6% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- robotnik leśny – 57
- rolnik upraw polowych – 43
- rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej – 43
- pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni – 26
- pozostali rolnicy produkcji roślinnej – 25

Pracownicy biurowi: 265 osób – 3,2% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- pracownik biurowy – 126
- magazynier – 34
- asystent rachunkowości – 11
- kasjer handlowy – 11
- recepcjonista – 11

Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy: 21 osób – 0,25% ogółu bezrobotnych, w tym najwięcej:

- kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym – 4
- kierownik działu marketingu i sprzedaży - 3

Sily zbrojne: 4 osoby – 0,04% ogółu bezrobotnych

- żołnierz zawodowy – 2
- żołnierz zasadniczej służby wojskowej – 1
- żołnierz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej – 1

Natomiast jeśli chodzi o zawody według kodu sześciocyfrowego, to wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec czerwca 2006 roku, najwięcej osób było w zawodach takich jak:

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODU	Liczba bezrobotnych
1.	522107	Sprzedawca	637
2.	914103	Robotnik gospodarczy	370
3.	512201	Kucharz	272
4.	712102	Murarz	229
5.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	210
6.	722204	Ślusarz	204
7.	743304	Krawiec	170
8.	341902	Asystent ekonomiczny	143
9.	241102	Ekonomista	132
10.	743202	Dziemięciarz	130
11.	419101	Pracownik biurowy	126
12.	913207	Sprzątaczką	112
13.	311502	Technik mechanik	107
14.	743604	Szwaczka	102
15.	723105	Mechanik samochodów osobowych	102
16.	743101	Przędzacz	98
17.	321208	Technik rolnik	92
18.	741203	Piekarz	85
19.	931301	Robotnik budowlany	75

Powyższa tabela obejmuje zawody, w których liczba bezrobotnych wyniosła powyżej 70 osób.

Sporządzony ranking potwierdza, iż trudność ze znalezieniem pracy mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Większość bezrobotnych na czele tej listy to osoby wykonujące pracę na stanowiskach robotniczych w przemyśle lub przy pracach prostych, ale i pracownicy usług osobistych i sprzedawcy.

Wysoko w rankingu plasują się zawody ekonomiczne, asystent ekonomiczny i ekonomista.

ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNE KOBIETY

Według stanu na 30 czerwca 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu zarejestrowanych pozostawało 4531 kobiet (55,2% ogółu bezrobotnych), z czego 3391

poprzednio pracowało (co stanowi 41,3% ogółu bezrobotnych) a 1140 dotychczas nie pracowało (13,9% ogółu bezrobotnych).

Spośród zarejestrowanych kobiet, pracy w konkretnym zawodzie poszukiwało 3768 kobiet (45,9% ogółu bezrobotnych kobiet), natomiast 763 kobiety nie posiadały kwalifikacji zawodowych.

Na koniec czerwca 2006 roku najliczniejszą grupą według kodu sześciocyfrowego były kobiety zarejestrowane w zawodzie sprzedawca, a na drugim miejscu plasują się kucharze. Widzimy, iż największy problem ze znalezieniem pracy mają kobiety z grupy pracowników usług osobistych i sprzedawcy. Następnie w rankingu plasują się kobiety, które posiadają podstawowy poziom wykształcenia i mieszczą się w grupie pracowników przy pracach prostych.

Wśród kobiet z wysokimi kwalifikacjami najwięcej bezrobotnych było w zawodzie asystent ekonomiczny, pracownik biurowy i ekonomista, co stanowiło 7,7% ogółu zarejestrowanych kobiet.

W rankingu zawodów bezrobotnych kobiet na koniec I półrocza 2006 roku według kodu sześciocyfrowego pozostają:

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODÓW	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy kobiet
1.	522107	Sprzedawca	576	637	90,4
2.	512201	Kucharz	243	272	89,3
3.	743304	Krawiec	168	170	98,8
4.	914103	Robotnik gospodarczy	146	370	39,4
5.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	126	210	60
6.	743202	Dziewiarz	123	130	94,6
7.	341902	Asystent ekonomiczny [zaw. szkolny: Technik ekonomista]	123	143	86
8.	419101	Pracownik biurowy	121	126	96
9.	913207	Sprzątaczką	110	112	98,2
10.	241102	Ekonomista	109	132	82,5
11.	743604	Szwaczka	100	102	98
12.	743101	Przędzacz	91	98	92,8
13.	321208	Technik rolnik	55	92	59,7
14.	741201	Cukiernik	51	66	77,2
15.	311918	Technik włókiennik	47	57	82,4
16.	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	46	53	86,7
17.	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	45	52	86,5
18.	512302	Kelner	45	47	95,7

Powyższy ranking obejmuje zawody, w których liczba bezrobotnych kobiet wyniosła powyżej 40.

ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI

Na koniec czerwca 2006 roku długotrwale bezrobotni w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu stanowili 66,9% ogółu bezrobotnych, tj. 5485 osób.

Struktura zawodów osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy przedstawia się następująco:

Lp.	Kod zawodu	NAZWA ZAWODÓW	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni ogółem	Udział procentowy długotrwale bezrobotnych
1.	522107	Sprzedawca	275	637	43,1
2.	914103	Robotnik gospodarczy	181	370	48,9
3.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	125	210	59,5
4.	712102	Murarz	89	229	38,8
5.	512201	Kucharz	84	272	30,8
6.	743304	Krawiec	69	170	40,5
7.	913207	Sprzątaczką	65	112	58
8.	341902	Asystent ekonomiczny [zaw. szkolny: Technik ekonomista]	58	143	40,5
9.	743202	Dziemiarz	58	130	44,6
10.	419101	Pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]	57	126	45,2
11.	743101	Przędzacz	56	98	57,1
12.	743206	Tkacz	48	74	64,8
13.	743604	Szwaczka	46	102	45
14.	931301	Robotnik budowlany	43	75	57,3
15.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	36	80	45

ROZDZIAŁ III

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Analiza ofert pracy według zawodów i grup zawodów opiera się na rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

W okresie od stycznia do końca czerwca 2006 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu wpłynęło 1915 ofert pracy, tj. o 621 osób więcej niż w analogicznym okresie w 2005 roku.

Analiza tych ofert wykazała, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia, ponieważ liczba nowo rejestrujących jest ponad dwukrotnie większa niż liczba propozycji pracy zgłaszanych ze strony pracodawców.

Porównanie liczby ofert pracy według grup zawodów (grupy wielkie) zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w analogicznych okresach z 2005 i 2006 roku przedstawia poniższa tabela:

GRUPA ZAWODOWA		Oferty pracy zgłoszone w PUP w I półroczu 2006 roku			Zmiana 2006 r. do 2005r. [%]
		2005	2006	wzrost /spadek/	
		w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM		1294	1915	621	147,9
Bez zawodu		0	0	-	
Posiadający zawód, w tym:		1294	1915	621	147,9
I	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0	-	-
II	Specjaliści	16	27	11	168,7
III	Technicy i inny średni personel	196	206	10	105,1
IV	Pracownicy biurowi	44	171	127	388,6
V	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	73	169	96	231,5
VI	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	4	12	8	300
VII	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	215	392	177	182,3
VIII	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	71	98	27	138,0
IX	Pracownicy przy pracach prostych	675	840	165	124,4
X	Siły zbrojne	0	0	-	-

W końcu I półrocza 2006 roku nastąpił znaczny wzrost ofert pracy we wszystkich wielkich grupach zawodowych (razem o 621 ofert). Największy wzrost odnotowano w grupie „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” o 177 ofert i w grupie „Pracownicy przy pracach prostych” o 165 ofert, oraz w grupie „Pracownicy biurowi” o 127 ofert.

Jedynie w grupie „Siły zbrojne” podobnie jak w roku ubiegłym nie odnotowano żadnych ofert pracy.

Zawody według kodu sześciocyfrowego z największą liczbą ofert w poszczególnych grupach wielkich przedstawia poniższe zestawienie:

➤ **I.PARLAMENTARZYŚCI, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY**- brak zgłoszonych ofert pracy

➤ **II.SPECJALIŚCI** – 27 ofert, tj. 1,4% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

243201	Bibliotekoznawca	5 ofert
243101	Archiwista	4 oferty
241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	4 oferty

➤ **III.TECHNICY I INNY PERSONEL ŚREDNI** – 206 ofert, tj. 10,7% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

343101	Pracownik administracyjny	128 ofert
347601	Animator kultury	12 ofert
343201	Księgowy (samodzielny)	8 ofert
348202	Bibliotekarz	6 ofert

- **IV. PRACOWNICY BIUROWI** – 171 ofert, tj. 8,9% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

419101	Pracownik biurowy	140 ofert
413103	Magazynier	16 ofert
411101	Sekretarka	6 ofert

- **V. PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY** – 169 ofert, tj. 8,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

522107	Sprzedawca	130 ofert
512201	Kucharz	13 ofert
512301	Bufetowy (barman)	6 ofert
515902	Pracownik ochrony mienia i osób	5 ofert

- **VI. ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY** – 12 ofert, tj. 0,6% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

631102	Robotnik leśny	10 ofert
621201	Ogrodnik terenów zieleni	1 oferta
611103	Rolnik upraw mieszanych	1 oferta

- **VII. ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY** – 392 oferty, tj. 20,4% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

743604	Szwaczka	98 ofert
743202	Dziewiarz	53 oferty
732205	Sortowacz – brakarz szkła	25 ofert
712101	Murarz	20 ofert
742204	Stolarz	16 ofert
741203	Piekarz	14 ofert
743206	Tkacz	14 ofert
722204	Ślusarz	13 ofert

- **VIII. OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ** – 98 ofert, tj. 5,1% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

821106	Operator maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych	17 ofert
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	13 ofert
833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	8 ofert
832101	Kierowca samochodu osobowego	7 ofert
811102	Operator koparek zwałowarek	7 ofert
826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	6 ofert
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	6 ofert

- **IX. PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH** – 840 ofert, tj. 43,8% ogółu zgłoszonych ofert pracy, w tym najwięcej:

914103	Robotnik gospodarczy	648 ofert
932103	Pakowacz	55 ofert
913207	Sprzątaczką	25 ofert
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	24 oferty
931301	Robotnik budowlany	20 ofert
915202	Dozorca	18 ofert

➤ **X SIŁY ZBROJNE** – bez zgłoszonych ofert

Struktura ofert pracy według wielkich grup zawodowych wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców (43,8% wszystkich ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu w końcu I półrocza 2006 roku) dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do grupy IX – „Pracownicy przy pracach prostych”, czyli osób posiadających podstawowy poziom wykształcenia. Pracodawcy zgłaszają również zapotrzebowanie na pracowników z grupy VII – „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (20,4% ogółu zgłoszonych ofert pracy), jak i z grupy III – „Technicy i inny personel średni”(10,7% ogółu zgłoszonych ofert pracy).

Nie zgłoszono ofert pracy w dwóch grupach wielkich, tj. w grupie I – „Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy” oraz w grupie X – „Siły zbrojne”.

RANKING OFERT PRACY

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone I połowie 2006 roku
1.	914103	Robotnik gospodarczy	648
2.	419101	Pracownik biurowy	140
3.	522107	Sprzedawca	130
4.	343101	Pracownik administracyjny	128
5.	743604	Szwaczka	98
6.	932103	Pakowacz	55
7.	743202	Dziewiarz	53
8.	732205	Sortowacz – brakarz szkła	25
9.	732205	Sortowacz – brakarz szkła	25
10.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	24
11.	712101	Murarz	20
12.	931301	Robotnik budowlany	20
13.	915202	Dozorca	18
14.	821106	Operator maszyn i urządzeń do produkcji opakowań blaszanych	17
15.	742204	Stolarz	16
16.	413103	Magazynier	16
17.	741203	Piekarz	14
18.	743206	Tkacz	14
19.	722204	Ślusarz	13
20.	512201	Kucharz	13
21.	347601	Animator kultury	12
22.	631102	Robotnik leśny	10
23.	343201	Księgowy (samodzielny)	8
24.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	8
25.	832101	Kierowca samochodu osobowego	7
26.	811102	Operator koparek zwałowarek	7
27.	823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	6
28.	826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	6
29.	512301	Bufetowy (barman)	6
30.	411101	Sekretarka	6

31.	348202	Bibliotekarz	6
32.	243201	Bibliotekoznawca	5
33.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	5

SZANSA UZYSKANIA OFERTY PRACY

Szanse uzyskania oferty pracy w danym zawodzie określić można poprzez tzw. „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie”.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w danym zawodzie to stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w określonym półroczu, będących w dyspozycji urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie w tym samym okresie na terenie działania tego urzędu.

Wskaźnik informuje w jakim zawodzie istnieje największa możliwość znalezienia wolnego miejsca pracy. Wskaźnik równy „1” oznacza, że na każdą zarejestrowaną osobę bezrobotną w danym zawodzie przypada w przybliżeniu oferta pracy. Wskaźnik przewyższający wartość „1” oznacza nadwyżkę ofert nad bezrobotnymi, natomiast wskaźnik poniżej 1 informuje o braku wolnych miejsc pracy w danym zawodzie. Im niższy wskaźnik tym mniejsza szansa znalezienia pracy.

Uwzględniając powyższy parametr stworzono ranking grup zawodów (według kodu dwucyfrowego) od najwyższego do najniższego.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1.	33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,3333
2.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,1682
3.	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,1198
4.	73	Zawodnicy zawodów precyzyjnych, ceramicznych, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,1002
5.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	0,0896
6.	82	Operatorzy i monterzy maszyn	0,0714
7.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0451
8.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,0444
9.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,0373
10.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,0326
11.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0282
12.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0256
13.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	0,0198
14.	24	Pozostali specjaliści	0,0167
15.	63	Leśnicy i rybacy	0,0157
16.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,0146
17.	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,0139
18.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,0132
19.	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0104
20.	23	Specjaliści szkolnictwa	0,0100

21.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,0071
22.	31	Średni personel techniczny	0,0062
23.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,0056
24.	62	Ogrodnicy	0,0051
25.	61	Rolnicy	0,0011
26.	64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
27.	01	Siły zbrojne	0,0000
28.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0000
29.	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0000

OFERTY PRACY WEDŁUG PKD

Stosunek bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie zagańskim w 2005 roku przedstawia poniższa tabela.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2006 r.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2006 r.
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	255	1
Rybacktwo	0	0
Górnictwo	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	1694	1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	12	0
Budownictwo	321	2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	835	2
Hotele i restauracje	91	0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	173	2
Pośrednictwo finansowe	31	0
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	94	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	859	2
Edukacja	162	1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	185	0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	408	4
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1311	0
Ogółem	1915	15

ROZDZIAŁ IV

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Jednym z mierników określających zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy) jest Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, będący stosunkiem średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym półroczu do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym półroczu. Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- < 0,9 to zawody nadwyżkowe
- od 0,9 do 1,1 to zawody zrównoważone
- 1,1 to zawody deficytowe

Innym z mierników jest Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej, określający różnicą pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym półroczu a średnią miesięczną ofert pracy zgłoszonych w danym półroczu. Średnia miesięczna **nadwyżka** podaży siły roboczej występuje, gdy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym półroczu jest większa od średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym półroczu. Średni miesięczny **deficyt** podaży siły roboczej występuje, gdy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym półroczu jest mniejsza od średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w danym półroczu (wyrażona jest wówczas liczbą ujemną).

W I półroczu 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu odnotowano 74 zawody deficytowe, z których 52 osiągnęło wartość maksymalną wskaźnika intensywności deficytu zawodów. Wskaźnik Max występuje, gdy w danym zawodzie nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast odnotowano zgłoszone oferty pracy. Patrząc przez pryzmat wskaźnika średniej miesięcznej deficytu podaży siły roboczej w I półroczu 2006 roku, to najkorzystniej w tej grupie 52 zawodów wypadają:

Kod zawodu	Zawód	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej
821106	Operator maszyn i urządzeń do produkcji łożysk tocznych	-2,83
732407	Zdobnik szkła	-1,66
713704	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	-1,00
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	-1,00
741103	Rozbieracz - wykrawacz	-1,00

243201	Bibliotekoznawca	-0,83
243101	Archiwista	-0,66
828302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	-0,66
342390	Pozostali pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa	-0,50
344203	Urzędnik podatkowy	-0,50
515906	Strażnik leśny	-0,50
348101	Archiwista zakładowy	-0,33
411301	Operator wprowadzania danych	-0,33
419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	-0,33
732402	Galwanizer	-0,33
742105	Sortowacz materiałów drzewnych	-0,33
827101	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	-0,33
828303	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	-0,33
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	-0,33
921201	Pomocniczy robotnik leśny	-0,33

Do zawodów deficytowych zaliczamy zawody, w których wskaźnik intensywności deficytu zawodów jest większy niż 1,1 (oprócz wcześniejszego wskaźnika MAX). Analizując ten wskaźnik, najkorzystniej prezentują się następujące zawody:

Kod zawodu	ZAWÓD	Wskaźnik intensywności deficytu zawodu
347601	Animator kultury	12,00
915206	Woźny	12,00
348202	Bibliotekarz	6,00
343101	Pracownik administracyjny [Zawód szkolny: Technik administracji]	5,81
813102	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	5,00
213102	Administrator baz danych	4,00
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	4,00
826101	Operator maszyn do przygotowania włókien	4,00

Do zawodów nadwyżkowych zaliczamy zawody, w których wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów jest niższy od 0,9. Wskaźnik ten precyzyjnie określa, czy dany zawód jest deficytowy czy nadwyżkowy, ale chcąc utworzyć ranking zawodów nadwyżkowych lepiej posługiwać się wskaźnikiem średniej nadwyżki podaży siły roboczej w I połowie 2006 roku.

Największa średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w powiecie żagańskim występowała w zawodach:

Kod zawodu	ZAWÓD	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej
000000	Bez zawodu	135,00
522107	Sprzedawca	26,50
712102	Murarz	23,33
512201	Kucharz	22,33
722204	Ślusarz	21,16
341902	Asystent ekonomiczny	16,83
241102	Ekonomista	14,50
723105	Mechanik samochodów osobowych	13,66
311502	Technik mechanik	11,00
321208	Technik rolnik	10,33
341501	Handlowiec	9,00
743304	Krawiec	8,83
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	8,83
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7,66
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	7,00
721102	Formierz odlewnik	6,83
742207	Stolarz meblowy	5,83
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	5,83
311918	Technik włókiennik	5,33
743101	Przędzacz	5,00
714101	Malarz budowlany	5,00

W powiecie żagańskim w I połowie 2006 roku odnotowano 74 (11,9%) zawody uznawane za deficytowe, wśród których dla 52 wpłynęły oferty pracy, a nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach. W omawianym okresie odnotowano również 13(2,10%) zawodów zrównoważonych i 533 zawody nadwyżkowe, co stanowi aż 85,9% ogółu.

WNIOSKI

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Ale należy zaznaczyć, że informacje zawarte w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu nie pozwalają na pełne zidentyfikowanie zjawisk popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Odnoszą się one tylko do bezrobocia rejestrowanego oraz tej części ofert pracy, która jest zgłaszana do urzędu.

Na sytuację na rynku pracy w powiecie żagańskim ma wiele czynników. Nadal mamy do czynienia z wysokim bezrobociem mimo notowanej wysokiej dynamiki malejącej w ostatnich latach. Zbyt mała ilość miejsc pracy (mimo wzrostu tempa gospodarki), która mogłaby wchłonąć większość część rejestrowanego bezrobocia. Brak dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób posiada kwalifikacje zdeaktualizowane i nieodpowiadające nowoczesnym standardom. Brak elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców (uwzględnienie konieczności kilkakrotnych reorientacji zawodowych na przestrzeni całej kariery zawodowej). Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym oraz mała mobilność bezrobotnych.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. **Najwyższe bezrobocie utrzymuje się wśród robotników przemysłowych i rzemieślników.** Na koniec I półrocza 2006 roku zarejestrowanych było 2590 osób posiadających zawody z tej grupy, a ich udział w ogólnej liczbie wynosił 31,5%.
2. **W rankingach zawodów bezrobotnych niezmiennie na pierwszym miejscu plasują się sprzedawcy (637 osób).** Ponadto do najliczniejszych zawodów należą: robotnicy gospodarczy (370 osób), kucharze (272 osoby), murarze (229), robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym (210osób), ślusarze (204 osoby) i krawcy (170 osób).
3. **Wzrosła liczba osób nie posiadających zawodu.** W porównaniu z analogicznym okresem w roku 2005 liczba ta wzrosła o 86 osób.
4. **Bezrobotne kobiety stanowią 55,2% ogółu bezrobotnych, stanowi to przeważającą część bezrobotnych.** Najwyższy współczynnik feminizacji występuje wśród następujących zawodów: krawiec (98,8% udziału kobiet), sprzątaczką (98,2%),dziewiarz (94,6%), przedzarcz 92,8%) i sprzedawca (90,4%). Z rankingu wynika, że bezrobotne kobiety to najczęściej: sprzedawczynie, kucharki, krawcowe.
5. **Analiza ofert pracy wykazuje, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia.** Liczba nowo rejestrujących jest ponad dwukrotnie większa niż liczba propozycji pracy zgłaszanych ze strony pracodawców.
6. **W końcu I półrocza 2006 roku w porównaniu z analogicznym okresem w roku przednim nastąpił znaczny wzrost ofert pracy we wszystkich wielkich grupach zawodowych (razem o 621 ofert).** Z rankingu ofert pracy wynika, że największe zapotrzebowanie dotyczyło bezrobotnych posiadających następujące zawody: robotnik gospodarczy (648 ofert), pracownik biurowy (140 ofert), sprzedawca (130 ofert), pracownik administracyjny (128 ofert), szwaczka (98 ofert).
7. **Jeśli chodzi o szansę otrzymania oferty zatrudnienia w poszczególnych zawodach za pośrednictwem administracji to nie są one wielkie.** Uwzględniając wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (średnia miesięczna liczba ofert do średniego miesięcznego poziomu bezrobocia w zawodzie) to największe możliwości uzyskania oferty mają bezrobotni, których kwalifikacje odpowiadają elementarnym umiejętnościom tj.: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, pracownicy obsługi biurowej, zawodnicy zawodów precyzyjnych, ceramicznych, wytworów wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni, pracownicy pozostałych specjalności.
8. **W większości zawodów i specjalności na lokalnym rynku pracy występuje nadmiar pracowników, ponad 85,9%(533 zawody) zawodów to zawody nadwyżkowe** tzn. z przewagą bezrobotnych nad ofertami, 2,10% (13 zawodów) to zawody zrównoważone czyli mniej więcej taka sama liczba bezrobotnych jak i ofert pracy, a 11,9% (74 zawody) to zawody deficytowe z przewagą ofert nad bezrobotnymi.
9. **W powiecie żagańskim odnotowano 533 zawody nadwyżkowe.** Do zawodów nadwyżkowych o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki należały: murarz, kucharz, ślusarz,, asystent ekonomiczny, ekonomista, mechanik samochodów osobowych.
10. **Zawodów deficytowych odnotowano 74, z których 52 osiągnęło wartość maksymalną wskaźnika intensywności deficytu zawodów.** Wskaźnik Max występuje, gdy w danym zawodzie nie odnotowano zarejestrowanych bezrobotnych, natomiast odnotowano zgłoszone oferty pracy.